

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут водного господарства та
природооблаштування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
04.10.2021

01-05-171S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

academic discipline

Міжнародний туризм та рекреаційні комплекси світу		International tourism and recreational complexes of the world	
Шифр за ОП	ВПН6	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Природничі науки	10	Field of knowledge Natural Sciences	
Спеціальність Географія	106	Field of study: Geography	
Освітня програма: «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами»		Educational Program: «Constructive geography, water and mineral resources management»	

м. Рівне - 2021

Силабус освітньої компоненти навчальної дисципліни «Міжнародний туризм та рекреаційні комплекси світу» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами» спеціальності 106 Географія. Рівне. НУВГП, 2021. 17 стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/20959/>

Розробники силабусу: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри геології та гідрології, завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування*

Яковишина Маргарита Сергіївна, старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Національного університету водного господарства та природокористування

Силабус схвалений на засіданні кафедри геології та гідрології
Протокол № 2 від "16" вересня 2021 року

Завідувач кафедри: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.*

Керівник (гарант) ОП: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ ВГП
Протокол №2 від "23" вересня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ ВГП:
Хлапук Микола Миколайович, доктор технічних наук, професор.

СЗ №-5073 в ЕДО

© Романів О.Я., 2021
© Яковишина М.С., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами</i>
Спеціальність	<i>106 Географія</i>
Рік навчання, семестр	<i>Четвертий рік, VII семестр</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>24</i>
Практичні заняття:	<i>20</i>
Самостійна робота:	<i>76</i>
Курсова робота:	<i>Ні</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div> <p><i>Яковишина Маргарита Сергіївна, старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Національного університету водного господарства та природокористування.</i></p> </div> </div>
Вікіситет	URL: http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Яковишина_Маргрита_Сергіївна
ORCID	URL: https://orcid.org/0000-0002-0198-5812
Як комунікувати	<p><i>Навчальні заняття можуть проводитися за допомогою електронного ресурсу – платформи дистанційного навчання Moodle та безкоштовного додатка для комунікацій Google Hangouts Meet</i></p> <p><i>https://meet.google.com/ з пакета Google for Education.</i></p> <p><i>Вхід для використання наведених інформаційних технологій здійснюється через корпоративну пошту, яка надається студентам та працівникам університету.</i></p> <p><i>Корпоративна пошта викладача:</i> <i>m.s.yakovyshyna@nuwm.edu.ua</i></p>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Актуальність вивчення курсу визначається значним вкладом міжнародного туризму у світову економіку.

Для дослідження міжнародного туризму ключовим є аналіз туристичних потоків між країнами, регіонами, який дозволяє побачити найважливіші взаємозв'язки між окремими рекреаційними комплексами світу. Розуміння направленості туристських потоків та їх інтенсивності є дуже важливим для забезпечення комерційної життєздатності туристичної галузі та стратегічного планування розвитку економіки.

Курс носить міждисциплінарний характер і також може бути цікавим студентам, котрі хочуть володіти інформацією про роль туризму в економіці.

Мета навчальної дисципліни "Міжнародний туризм та рекреаційні комплекси світу" – ознайомити студентів з глобальними тенденціями і закономірностями розвитку міжнародного туризму та сформувати у них сучасне комплексне конструктивно-географічне мислення. Важливим завданням викладання дисципліни є отримання майбутніми фахівцями-географами професійних знань у сфері теорії і методології географічних досліджень, туристичного ресурсознавства, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку туризму в регіонах та країнах світу, формування у студентів належного рівня знань про фактори розвитку рекреаційних комплексів, їхню спеціалізацію та різновиди в сучасних умовах; дослідження зарубіжного та вітчизняного досвіду створення й функціонування рекреаційних комплексів; засвоєння функційної, галузевої та територіальної структури рекреаційно-туристського комплексу України як складової міжнародного туристичного ринку.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua>

(окремі теми - <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1833>,
<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1835>)

Компетентності

ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-7 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-8 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-10 Здатність працювати автономно та в команді, виявляючи навички міжособистісної взаємодії.

ЗК-11 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК-12 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності, здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК-13 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-14 Прагнення до збереження навколишнього середовища.

СК-1 Здатність демонструвати розуміння причинно наслідкових зв'язків між довкіллям та суспільством.

СК-2 Розуміння значення просторових відношень в різних масштабах.

СК-3 Здатність зрозуміти та пояснити географічну різноманітність і взаємозалежність об'єктів, явищ та процесів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

СК-4 Критичне оцінювання різноманітності підходів до генерації географічних знань, що впливають з досвіду епістемології природничих, суспільних і гуманітарних наук. Здатність застосовувати підходи інших дисциплін в географічному контексті.

СК-6 Здатність критично оцінювати та застосовувати на практиці різноманітні методи для здійснення збору географічної інформації (використання вимірювальних приладів, дистанційне зондування, картографічна зйомка, соціальне обстеження, статистичне спостереження, робота з текстовими і архівними джерелами), аналізу географічних даних (спеціальні методи аналізу просторової інформації, ГІС, лабораторні методи) та представлення геоданих (у вигляді ГІС-продукції, картографічних творів, різних текстових стратегій, мультимедіа).

СК-7 Здатність демонструвати розуміння географічних аспектів взаємодії в системі «природа-господарство-населення».

СК-9 Здатність ставити завдання, виявляти і формулювати проблеми, пов'язані з просторовим розвитком, у взаємозв'язку з природними, соціальними, економічними, екологічними, політичними та естетичними аспектами розвитку територій.

СК-10 Здатність використовувати знання й практичні навички у

сферах просторового планування, проектування та прогнозування.
СК-11 Здатність характеризувати головні напрями та завдання конструктивної географії, види планувальних робіт конструктивно-географічного змісту в різних галузях господарства.

СК-12 Володіння методами моделювання географічних та геоекологічних об'єктів, процесів та явищ довкілля.

Програмні результати навчання (ПРН)

Знання (Зн)

Зн-1 Відтворювати концептуальні знання, набуті у процесі навчання та практичної професійної діяльності, включаючи знання сучасних досягнень у сферах природничої та суспільної географії.

Зн-4 Демонструвати знання будови, основних принципів дії та умов експлуатації інструментів, обладнання та устаткування, необхідних для географічних досліджень.

Зн-5 Систематизувати комплекс знань про загальні принципи, форми та методи проведення польових географічних досліджень.

Зн-7 Визначати властивості ландшафтів та закономірності їхньої організації в просторі і часі, чинники ландшафтної диференціації та морфологічну структуру ландшафту.

Зн-8 Розуміти значення дії різних чинників соціально- та економіко-географічної диференціації, виявляти взаємозалежність національних і регіональних господарських систем від природно-ресурсного, праце-ресурсного і виробничого потенціалу їхніх територій.

Зн-9 Описувати тектоніко-геологічну будову, рельєф, корисні копалини, клімат, внутрішні води, ґрунтово-рослинний покрив та тваринний світ з виділенням основних зональних закономірностей і їх місцевого прояву для характеристики в зонально-регіональному аспекті по фізико-географічних країнах і областях, а також здійснювати комплексну фізико-географічну характеристику материків, океанів.

Зн-10 Описувати економіко-географічне положення, сучасне розселення населення, природно-ресурсний потенціал та господарські комплекси країн світу.

Зн-11 Аргументувати застосування алгоритмів і методик геоінформаційного картографування природних, господарських і соціальних компонентів геосистем, апаратні і програмні засоби картографування.

Зн-12 Визначати принципи застосування методу моделювання у географічних дослідженнях, його можливості та обмеження, коректно інтерпретувати результати моделювання об'єктів, явищ та процесів.

Зн-14 Класифікувати об'єкти географічного моніторингу та прогнозування, знати наукові основи географічного моніторингу та прогнозу.

Зн-15 Знати основні концепції та підходи європейської практики щодо просторового розвитку та просторового планування, сучасний стан та структуру геопланувальних робіт в Україні, пояснювати основні принципи складання схем і проектів у галузі геопланування та проблеми їхньої реалізації.

Уміння (Ум)

Ум-1 Розв'язувати складні непередбачувані задачі і проблеми у спеціалізованих сферах природничої та суспільної географії, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.

Ум-3 Застосовувати у професійній діяльності базові можливості сучасних геоінформаційних програмних засобів для просторового аналізу геоданих, створення баз даних географічної інформації, та візуальної презентації опрацьованої географічної інформації.

Ум-4 Планувати, організовувати та проводити стаціонарні, напівстаціонарні та польові географічні дослідження, використовуючи прикладні методики та прилади, виконувати вимірювання параметрів довкілля, статистично опрацьовувати і просторово інтерпретувати результати досліджень, аналізувати геодані і на основі фахових методик складати прогнози розвитку різних географічних процесів і явищ, моделювати зміни характеристик геосистем під впливом дії різних факторів, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в геосистемах.

Ум-5 Застосовувати базові положення вітчизняних, європейських та міжнародних стандартів у галузі екологічного управління, екологічного маркування, якості атмосферного повітря, ґрунту, води, поводження з відходами.

Ум-6 Розпізнавати та оцінювати геоекологічні наслідки різних видів природокористування, вміти проводити активні впливи на геоекологічні процеси, визначати основні напрями, параметри та норми оптимального природокористування.

Ум-7 Використовуючи методи дистанційного зондування, розпізнавати географічні об'єкти, процеси і явища та застосовувати їх для аналізу та оцінки різних параметрів довкілля.

Ум-8 Проводити математико-статистичну обробку рядів спостереження, інтерпретувати дані про стан та тенденції розвитку географічних об'єктів, явищ та процесів у формі інтегральних таблиць та графічних матеріалів, здійснювати часове та просторове узагальнення отриманої інформації.

Ум-9 Розробляти макети, картосхеми, профілі, загальні, спеціальні та тематичні карти, атласи та інші картографічні моделі, у тому числі з використанням геоінформаційних технологій.

Ум-10 Характеризувати комплексно природні, демогеографічні, соціально-економічні умови і ресурси територіальних об'єктів різних рангів, проводити експертизи та складати географічні, геоecологічні висновки, акти та рекомендації, принципові проектні схеми та обґрунтовувати пріоритетні напрями просторового розвитку.

Ум-11 Володіти фаховою термінологією державною та іноземною мовами.

Ум-12 Володіти навичками, необхідними для вирішення проблем порушення довкілля унаслідок антропогенної діяльності, розробляти проекти та реалізовувати практичні заходи спрямовані на охорону природи.

Комунікація (Ком)

Ком-1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.

Ком-2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.

Автономія і відповідальність (АіВ)

АіВ-1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

АіВ-3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Структура та зміст освітнього компонента

Перелік тем:

Тема 1. Предмет міжнародного туризму (лекцій - 1 год.)

Суспільно-економічні передумови виникнення, етапи розвитку та особливості міжнародного туризму. Міжнародний туризм в сучасних умовах. Форми і види міжнародного туризму. Роль туризму в національній і світовій економіці. Туризм як міжгалузєва сфера діяльності зі створення туристичного продукту.

Тема 2. Закони і закономірності територіальної організації світового ринку міжнародного туризму (лекцій - 1 год.)

Міжнародний ринок туристичних послуг: історія розвитку. Фактори, які впливають на розвиток виїзного туризму. Структура і закономірності функціонування туристичного ринку. Конкуренція і конкурентні стратегії туристичних підприємств на галузевому ринку.

Тема 3 Туроператорська і турагентська діяльність в міжнародному туризмі (лекцій - 1 год. , практичних занять – 2 год.)

Агентсько-операторські послуги в туризмі. Туроператорська діяльність і створення, просування та реалізація турпродукту. Основні типи туроператорів. Визначення потреби в основних і оборотних фондах. Активні і пасивні виробничі фонди туристичної фірми. Визначення потреб турфірми в обладнанні з врахуванням

виконання певного об'єму послуг. Ціноутворення на туристичному ринку. Базисна, фактурна (Ex works, FOB, CAF, CIF) і світова ціни. Прибуток туроператора.

Тема 4. Міжнародні і національні туристичні організації (лекцій - 1 год.)

Мета, завдання і принципи роботи міжнародних туристичних організацій. Всесвітня туристична організація. Міжнародна асоціація повітряного транспорту, Міжнародна організація цивільної авіації. Національні туристичні організації. Європейська комісія мандрівок, Азійсько-Тихоокеанська асоціація мандрівок, Карибська туристична організація.

Тема 5. Державне регулювання та інвестування в міжнародному туризмі (лекцій - 1 год.)

Поняття інвестицій і їх класифікація. Інвестиційна привабливість, соціальне значення та державна підтримка туризму.

Тема 6. Індустрія міжнародного туризму (лекцій - 1 год.)

Сфера гостинності. Основні типи і прибутковість туристичних готелів і підприємств харчування. Міжнародні готельні і ресторани ланцюги. Основні види туристичних перевезень. Залізничні, повітряні, суднохідні, автобусні компанії в туристичному бізнесі. Показники використання транспорту і його перевізної здатності. Страхування і безпека туристів. Асистанс.

Тема 7. Планування і політика розвитку туризму (лекцій - 1 год.)

Методи планування туризму. Формування міжнародної туристичної політики з використанням спеціальних бюджетних, грошових, фіскальних заходів. Планування і політика розвитку туризму в провідних країнах світу: Німеччина, Франція, Велика Британія, США та ін.

Тема 8. Географія основних видів туризму на міжнародному ринку туристичних послуг (лекцій – 2 год. , практичних занять – 2 год.)

Фактори розвитку міжнародного туризму. Географія основних туристичних потоків. Туризм з метою відпочинку і розваг. Спортивний туризм. Міжнародні спортивні заходи. Гірськолижний туризм. Діловий туризм, бізнес-подорожі, конгресово-виставковий туризм, інсентив-туризм. Лікувальний і оздоровчий туризм. Релігійний туризм.

Тема 9. Перспективи розвитку міжнародного туризму (лекцій - 1 год.)

Динаміка і прогноз розвитку міжнародного туризму. Перспективи розвитку круїзів, екотуризму, культурно-пізнавального і тематичного туризму. Популярні туристичні напрямки. Вплив соціодемографічних змін на розвиток міжнародного туризму. Вплив світових епідемій на розвиток туризму.

Тема 10. Теоретичні основи формування та функціонування рекреаційних комплексів (лекцій - 2 год. , практичних занять – 2 год.)

Рекреаційні ресурси як передумова формування та функціонування рекреаційних комплексів. Поняття рекреаційно-ресурсного потенціалу. Рекреаційні ресурси – база для формування рекреаційно-ресурсного потенціалу. Співвідношення понять «рекреаційні ресурси» та «умови рекреаційної діяльності». Класифікація і склад рекреаційних ресурсів: генетичний та ситуативний підходи до визначення рекреаційних ресурсів. Оцінювання рекреаційних ресурсів з погляду різних суб'єктів рекреації різного рангу. Методи та головні етапи оцінювання рекреаційних ресурсів. Головні типи оцінювання рекреаційних ресурсів: медико-біологічний, технологічний, психолого-естетичний, економічний. Методи економічної оцінювання рекреаційних

ресурсів: витратний та рентний.

Природні рекреаційні ресурси. Рекреаційні ресурси природного походження: кліматичні, гідрологічні, геоморфологічні, біологічні, об'єкти природно-заповідного фонду. Методи оцінювання природних рекреаційних ресурсів. Особливості їхнього розміщення й використання у світі та в Україні.

Історико-культурні рекреаційні ресурси. Різновиди історико-культурних рекреаційних ресурсів: архітектурно-містобудівні, археологічні, соціально-демографічні, подієві, етнографічні. Методи оцінювання історико-культурних рекреаційних ресурсів. Особливості їхнього розміщення й використання у світі та в Україні.

Інфраструктурні рекреаційні ресурси. Формування рекреаційної інфраструктури. Оцінювання соціально-економічних рекреаційних ресурсів на основі якісних, кількісних та економічних показників, які характеризують діяльність підприємств, що входять до складу рекреаційного господарства та суміжних галузей. Аналіз інфраструктурних рекреаційних ресурсів у світі та в Україні.

Історичний екскурс до формування рекреаційної системи (далі – РС). РС як одна з підсистем народного господарства. Характеристики рекреаційної системи. Визначення та базисна модель рекреаційної системи за В. С. Преображенським. Підсистеми рекреаційної системи: технічна, обслуговувального персоналу, управлінський блок, «природні і культурні комплекси» та групи відпочивальників. Особливості рекреаційних систем: різноманітність, динамічність, комфортність, стійкість, ефективність, ієрархічність. Територіальний рекреаційний комплекс (далі – ТРК) як основа функціонування рекреаційного господарства на певній території. Визначення, схема, властивості, типологія територіальної рекреаційної системи (далі – ТРС) та ТРК.

Наукові категорії розвитку і розміщення рекреації та туризму. Взаємозв'язок законів, закономірностей, принципів і факторів розміщення рекреації та туризму. Закони рекреаційної діяльності за О. І. Шаблієм. Головні групи закономірностей рекреаційної діяльності. Принципи розвитку рекреаційних комплексів.

Етапи формування територіальних рекреаційних комплексів: локалізаційний, концентраційний, комплексно-утворюючий (системний). Стадії формування рекреаційних комплексів: регіональна або початкова, розвитку, спеціалізації, комплексна, реконструктивна. Життєвий цикл рекреаційно-туристської послуги і цикл розвитку рекреаційних функцій території. Варіації кривої життєвого циклу рекреаційно-туристських послуг. Етапи формування територіальної структури рекреаційного обслуговування.

Типологія рекреаційних занять. Цикли рекреаційної діяльності.

Тема 11. Рекреаційне районування (лекцій - 2 год. , практичних занять – 2 год.)

Головні принципи й аспекти рекреаційного районування. Сутність поняття «районування». Економічний, екологічний, соціальний, географічний аспекти рекреаційного районування. Принципи рекреаційного районування: генетичний, соціально-економічний, єдності з адміністративно-територіальним поділом території.

Поняття рекреаційного району. Головні ознаки і структура характеристики рекреаційного району. Рекреаційне районування світу. Варіанти міжнародного туристсько-рекреаційного районування. Розподіл світу на туристські регіони за UNWTO.

Тема 12. Європа – провідний рекреаційний регіон світу (лекцій - 2 год. , практичних занять – 2 год.)

Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка туристичних потоків. Великі рекреаційні центри. Розвиток туризму по країнах регіону: визначні пам'ятки, елементи рекреаційної

інфраструктури, ступінь розвитку рекреаційного господарства.

Тема 13. Розвиток рекреаційних комплексів Американського регіону (лекцій - 2 год. , практичних занять – 2 год.)

Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка туристичних потоків. Великі рекреаційні центри. Розвиток туризму по країнах регіону: визначні пам'ятки, елементи рекреаційної інфраструктури, ступінь розвитку рекреаційного господарства.

Тема 14. Розвиток рекреаційних комплексів Африки (лекцій - 2 год. , практичних занять – 2 год.)

Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка туристичних потоків. Великі рекреаційні центри. Розвиток туризму по країнах регіону: визначні пам'ятки, елементи рекреаційної інфраструктури, ступінь розвитку рекреаційного господарства.

Тема 15. Розвиток рекреаційних комплексів Азії, Австралії й Океанії та на Близькому Сході (лекцій - 2 год. , практичних занять – 2 год.)

Рекреаційні ресурси. Характер рекреаційної спеціалізації. Потужність, географія, структура й динаміка туристичних потоків. Великі рекреаційні центри. Розвиток туризму по країнах регіонів: визначні пам'ятки, елементи рекреаційної інфраструктури, ступінь розвитку рекреаційного господарства.

Тема 16. Місце України в міжнародному туризмі (лекцій - 2 год., практичних занять – 2 год. , практичних занять – 2 год.)

Формування і особливості вітчизняного ринку туристичних послуг. Історичний аспект створення ринку туризму в Україні.

Історичний екскурс в туристсько-рекреаційне районування України. Районування Інституту географії АН СРСР у 80-ті рр. ХХ ст. за територіальною концентрацією підприємств відпочинку. Чотири туристські зони України за районування СРСР М. П. Крачило (1978 р.). Системний підхід до рекреаційного районування І. Д. Родічкіна (1978 р.). Рекреаційно-кліматичне районування території України (1989 р.) географічного факультету КДУ. Комплексне рекреаційне районування Української географічної енциклопедії. Чотири рекреаційні зони України згідно з комплексним рекреаційним районуванням О. І. Шаблія. Рекреаційно-туристське районування України О. О. Бейдика і Д. О. Ляшенка (1997 р.). Схема туристсько-рекреаційного районування території України М. М. Поколодної. Проблеми розвитку рекреаційного комплексу України. Статистичні показники туризму та рекреації за адміністративно-територіальними одиницями України. Характеристика рекреаційного потенціалу регіонів України. Регіони – лідери за рівнем забезпечення землями рекреаційного призначення. Рівень концентрації природно-рекреаційного потенціалу. Групування регіонів України за рівнем рекреаційного природно-ресурсного забезпечення. Аналіз сучасного стану рекреаційного природокористування в Україні. Причини неефективного використання матеріально-технічної бази рекреаційного комплексу в регіонах України. Перспективи розвитку регіональних рекреаційних комплексів України.

Потенціал розвитку міжнародного туризму в Україні. Стратегія розвитку міжнародного туризму в Україні. Міжнародний туризм як засіб інтеграції України у європейський та світовий простір.

Засоби навчання, які застосовуються під час викладання: технічні засоби (радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи); мультимедіа-, відео- і

звуківідтворююча, проєкційна апаратура; комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі; програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання); бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література).

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

1. Аналітичні навички.
2. Гнучкість розуму.
3. Здатність логічно обґрунтовувати позицію.
5. Ініціативність.
7. Критичне мислення.
9. Формування власної думки та прийняття рішень.

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: лекції та практичні роботи. Окремі питання тем виносяться на самостійне опрацювання студентів.

Методи та технології навчання: дискусії, кейс-метод, проєктні технології навчання, мультимедійні технології, проблемні лекції, міні-лекції. Практикуються екскурсійні заняття у передмістя м. Рівне.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло. Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після

висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Порядок та критерії оцінювання

Процедури проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів у НУВГП регламентовано Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Система оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Ця шкала розподіляється на дві частини: 60 балів – поточна складова оцінювання; 40 балів – модульна складова оцінювання.

У семестрі вивчення навчальної дисципліни передбачено два модульних контролі знань.

Модульний контроль проходить у формі тестування із застосуванням системи Moodle.

У тесті 32 запитання різної складності:

- рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бала (13 балів),
- рівень 2 – 5 запитань по 1,0 балу (5 балів),
- рівень 3 – 1 запитання по 2,0 бали (2 бали).

Усього – 20 балів.

Час тестування обмежений – 30 хвилин. Дата тестування призначається за тиждень до його проведення та повідомляється

студентові.

Поточна складова оцінювання (60 балів) накопичується студентом у процесі виконання практичних робіт. Всього є в курсі 10 практично-семінарських занять. За виконання завдань кожного з них можна отримати по 5 балів. Ще 10 балів студенти мають змогу отримати за виконання самостійних завдань, які додатково пропонуються їм на вибір до кожної практичної роботи (есе, реферати, презентації тощо).

Загальна інтегральна оцінка розраховується як сума балів, накопичена студентом за роботу впродовж семестру.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі, які успішно складають модульні контролі з навчальної дисципліни та вчасно виконують завдання практичних робіт, мають можливість долучитися спільно з викладачем курсу до виконання наукових досліджень, участі в науково-дослідницьких темах, підготувати спільні наукові публікації. Досвід такої співпраці із студентами практикується.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Александрова А.Ю. Международный туризм. М.: Аспект-Пресс, 2002. 470 с.
2. Алієна-Барановська В. М., Дахно І. І. Міжнародний туризм : навчальний посібник-довідник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 344 с.
3. Бабкин А.В. Специальные виды туризма. Р.-н.-Д.: Феникс, 2008. 252 с.
4. Ващенко Н. П. Рекреаційні комплекси світу. Опорний конспект. Київ : КНТЕУ, 2004. 202 с.
5. Воскресенский В. Ю. Международный туризм: учеб. пособие. М. : Юнити-Дана, 2005. 198 с.
6. Дмитревский Ю. Д. Туристские районы мира: Учебное пособие. Смоленск: СГУ, 2000. 224 с.
7. Калоева А. Т., Лимонина И. Г., Сафина С. С. География туристско-рекреационных центров и дестинаций: учебное пособие. СПб. : Изд-во СПбГЭУ, 2015. 91 с.
8. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) : підручник. Київ : Альтерпрес, 2002. 436 с.
9. Міжнародний туризм : навч. посібник / Т. В. Божидарнік [та ін.]. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 307 с.
10. Немець Л. М., Кулешова Г. О., Соколенко А. В. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : навчально-методичний посібник. Харків, ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 102 с.
11. Переладова Л.В. Туристско-рекреационный потенциал регионов мира: учебное пособие. Тюмень: ТГУ, 2011. 208 с.
12. Поколодна М.М., Полчанінова І.Л. Конспект лекцій з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)» (для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.140101 «Готельно-

- ресторанна справа»); Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х. : ХНАМГ, 2012. 174 с.
13. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Вид.2, доп і перероб. / Н.О.Алешугіна, О.В.Барановська, М.О.Барановський, О.О.Зеленська, І.В.Смаль, І.М.Філоненко. Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2015. 492 с.
 14. Самойленко А.А. Географія туризму: вступ до дисципліни. Ростов-на-Дону: Фенікс, 2006. 368 с.
 15. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: НДУ, 2010. 336 с.

Додаткова література

16. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. Київ : Видавничо-поліграф. центр "Київський університет". 2001. 395 с.
17. Домбровська С. М., Білотіл О. М., Помаза-Пономаренко А. Л. Державне регулювання туристичної галузі України : монографія. Харків: НУЦЗУ, 2016. 196 с.
18. Іванунік В. О. Концепції оцінки рекреаційно-туристських ресурсів : навч. посібник. Чернівці : ЧНУ, 2011. 84 с.
19. Ігнат'єв П. М. Країнознавство. Країни Азії : навч. посібник. 2-е вид. Чернівці : Книги – ХХІ, 2006. 423 с.
20. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: навч. посіб. Чернівці: Зелена Буковина, 2003. 312 с.
21. Мацола В. І. Рекреаційно-туристський комплекс України : [монографія]. Львів : ІРД НАН України, 1997. 259 с.
22. Парфіненко А. Ю. Туристичне країнознавство: навч. посіб. для ВНЗ. Харків : Бурун Книга, 2009. 288 с.
23. Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: туристські ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2009. 427 с.
24. Туристичне країнознавство : країни лідери туризму : Навчальний посібник / За ред. О. О. Любіцевої. Київ : Альтерпрес, 2008. 436 с.
25. Уварова Г. Ш. Туристське країнознавство : навч. посібник. Київ : Видавництво НАУ «НАУ-друк», 2009. 152 с.
26. Хартія туризму (1985 р.) Всесвітньої Туристської Організації. ВТО, 1985. 12 с.

Інформаційні ресурси

27. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
28. Законодавство України . URL : <http://rada.gov.ua/>
29. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>
30. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олексі Новака, 75). URL : http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php
31. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
32. Офіційний сайт Всесвітньої туристської організації. URL : <http://www2.unwto.org/>
33. Офіційний сайт світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <http://whc.unesco.org>.
34. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL : <http://libr.rv.ua/>
35. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне). URL : <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>
36. Цифровий репозиторій НУВГП. URL : // <http://nuwm.edu.ua/faq/dr>

Дедлайни та перекладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», розміщений документ за покликанням <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. За цим документом реалізується і право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно документу, який розміщений за покликанням <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі виконаних практичних робіт, звітів про самостійну роботу з навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua> за календарем.

Неформальна та інформальна освіта

На сьогодні існують відкриті онлайн-курси таких платформ, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з навчальними результатами навчальної дисципліни. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, викладені у Положенні про неформальну та інформальну освіту у НУВГП <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучаються фахівці-практики туристичної індустрії регіону, що обслуговують міжнародні туристичні потоки, а також представники Управління туризму Рівненської ОДА.

Правила академічної доброчесності

В НУВГП активно пропагується політика «нульової толерантності» до будь-яких проявів академічної недоброчесності для всієї академічної спільноти університету. Здійснюється:

перевірка навчальних завдань на плагіат (есе, рефератів);
неприпустимим є списування та обман в освітньому процесі;
– оцінки за роботи, в яких був виявлений плагіат, анулюються.

Більше інформації за покликанням «Кодекс честі студента» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>

Вимоги до відвідування

Студентові не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (лікарняні, мобільність тощо) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал, який розміщений на платформі MOODLE.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно для навчальної мети з цієї дисципліни.

Оновлення

З ініціативи викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик в сфері природокористування. Студенти мотивовані долучатись до оновлення змісту дисципліни шляхом внесення пропозицій викладачу стосовно нових форм роботи та вивчення нових тем. За ініціативність студентам можуть нараховуватися додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Здобувачі вищої освіти можуть отримати окремі результати навчання у вітчизняних та іноземних ЗВО (через освоєння освітніх компонентів або сертифікованих програм у статусі зарахованого слухача), такі результати навчання можуть бути предметом визнання. Більше інформації про академічну мобільність у Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/> та Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>

Лектор

Яковишина М. С., старший викладач